

Cena) We Francji - en France 50 ct.
Prix) W Belgii - en Belgique 50 ct.

Przedstawicielstwa — Agences
Na Paryżu i Okręg Paryżski:
Pour Paris et la Région Parisienne:
51, KROTKIŃSKI, 83, Bd. de Strasbourg
PARIS (X) — Tel.: Botzaris 69-29.
Na Środkową Francję: — Pour le Centre:
A. CHELMIRSKA, 38, rue de la République
MONTCEAU - LES - MINES.
Wschodnią Francję: — Pour l'Est:
W. TEODORCZYK — 81, rue de Verdun
HAYANGE (Moselle).
Na Belgję: — Pour la Belgique:
J. HAUPTMAN — 70, rue Faidor
BRUXELLES — Tel.: 37-54-14.
Drukarnia, Redakcja i Administracja:
101, rue Emile Zola - LENS (P. de C.) - Tel.: 237.

Narodowiec

Niezależny dziennik demokratyczny dla obrony społecznych i kulturalnych interesów Wychodźstwa.
Quotidien démocrate pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise.
Journal d'information indépendant

Założ. w r. 1909. „Niech żywi nie tracą nadziei i przed Narodem niosą oświaty kaganiec”. (Juljusz Słowacki) **Fondé en 1909.**

Wydawca i założyciel - Directeur-Fondateur: **Michał KWIATKOWSKI.**
Redaktor główny: J. Stachurski, A. Malinowski, Kierownicy techniczni:
Flarja Mioduski, St. Kosłowska, J. Dutkiewicz, C. Mozdrycki, J. Fojcik i St. Gryca.

Wszelkie listy do Redakcji, Administracji lub Drukarni adresować należy:
„NARODOWIEC” LENA (P. de C.) rue Emile Zola 101.
„NARODOWIEC” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
LE „NARODOWIEC” paraît tous les jours sauf les dimanches et les fêtes

Rok XXXI.

Sroda, 8 marca 1939 r. — LENS (P. de C.) — Mercredi, 8 Mars 1939.

Nr. 57.

Patriotyzm i ofiarność polskiego ludu pracującego.

Otrzymałam bardzo piękny list robotnika - patriotę, jakich bardzo wielu mamy na Wychodźstwie.
Poniżej podajemy list jako dowód ofiarności polskiego ludu pracującego. List sam mówi za siebie.

Escaudain, dn. 1. 3. 1939.

Do Szan. Redakcji „Narodowca”!

Proszę o umieszczenie następujących słów paru w mojej ulubionej gazecie.

Jako obywatel Polski i były ochotnik z Armii Polskiej, piszę parę słów do społeczeństwa polskiego we Francji i do braci naszych, którzy przebywają w Polsce, wyglądam przemówienia na zebraniach i gdzie tylko nadarza się sposobność.

Każdy obywatel polski powinien wzmocnić ducha polskości w sercu swoim i być na straży naszej Ojczyzny. Wrogowie Polski jako wilcy drapieżni wyciągają łapy swoje i dziś po ziemię polską. My wierni synowie Ojczyzny musimy być dziś gotowi oddać swoje życie dla naszej Ojczyzny i stać się gorliwymi obrońcami polskich granic w razie potrzeby i dla chwały jej. Dalej, Rzeczka niemiecka żąda i pragnie obcej ziemi, która jest Rzeczysz niemieckiej przynawana drogą dyplomatyczną.

Nadchodzi więc godzina by Polska zażądała zwrotu polskiej ziemi od Rzeczy niemieckiej, która Polsce słuszenie musi być oddana.

Przywódca hitlerowców w Gdańsku p. Forster przemówił do ludności w Gdańsku, że Gdańsk jest niemieckim na wieki. Zaznaczam, że mylna to mowa p. Forstera. Być może, że przywódca hitlerowców w Gdańsku nie wie o tym, że ujście Wisły należy do Polski. My całe społeczeństwo polskie musimy tym bardziej wzmocnić ducha polskiego i zapal i głosić narodowi polskiemu, że Prusy Wschodnie z Warmią, Pomorzem, Górnym Śląsk i Gdańsk są polskimi na wieki.

Dzisiaj cała Europa jest w niebezpieczeństwie i ciemna chmura nad nią rozciąga się. Niebezpieczeństwo naszej Ojczyzny nie minie. Jednak Polska ma dzisiaj silny mur, który nie jest chwiejny i nie da się obalić. Jest nim robotnik i chłop polski, który znów stanie z gorącym sercem i zapalem w obronie granic polskich. Mur Polski jest każdej chwili gotów i nie ustrasz się wrogów Polski, nie da sobie wydrzeć z rąk ziemi polskiej ani piędy.

Dzisiaj możemy być dumni, iż jesteśmy Polakami i że nasza Ojczyzna Polska ma wielką historię za sobą i każde polskie serce raduje się, iż odzyskałmy niepodległą Polskę. My którzy walczyliśmy o wolną naszą Ojczyznę musimy być przykładem dla naszego młodego pokolenia.

Dzisiaj Polska jest silna i zdolna do tego, by być większym mocarstwem. Nadmieniam, że już w roku 1916-ym również wśród rodaków Polaków głosiłem, gdzie tylko nadarzała się sposobność, o bliskim powstaniu Polski i starałem się wzmocnić ducha w sercach polskich.

Gdy powróciłem z niewoli rosyjskiej w roku 1918-ym, byłem znów wysłany na front niemiecko-francuski, gdzie głosiłem wśród Polaków o powstaniu Polski i o polskim żołnierzu, by Polacy przechodzili na stronę francuską i wstępowali ochotniczo do polskiej armii (gen. Hallera) we Francji. Ta wieść szybko rozniósła się po całym froncie.

Tak i dzisiaj mojej idei prędzej nie przestanie głosić, aż nasza polska ziemia, która jest Polsce zarobowana nie będzie oddana naszej Ojczyźnie na wieki.

Wiemy, że istnieją na terenie Francji organizacje hajdamackie, są to obywateli Polski, którzy szkodzą naszej Ojczyźnie, i nam Wychodźstwo polskiemu. Jednak jest to tylko pewna część takich hajdamaków obywateli Polski, którzy na swych tajnych zebraniach, przy zamkniętych drzwiach przysięgają

Polsce zemstę i myślą, że wódz Wszechniemiec im pomoże przeciw Polsce. Są to złe poczynania dla nas Polaków jak i Francuzów, zwłaszcza, że Francuzi takiego stanowiska nie rozumieją.

Polska musi mieć wiernych synów z przekonania i serca, a nie Polaków paszportowych.

Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska, jej Prezydent i pan Marszałek Polski niech żyją.

Czytam „Narodowca” już szesnaste lat i jestem bardzo zadowolony z gazety „Narodowca”. Przez tyle lat czytania przekonałem się, że gazeta „Narodowiec” jest najlepszym piśmie wśród Wychodźstwa polskiego. „Narodowiec” pisze sprawy pouczające i rzeczy ciekawe, o których my nie wiemy. Gazeta „Narodowiec” jest również obrońcą robotnika i stale zwraca uwagę, by Wychodźstwo polskie nie dało się wciągnąć do niczego we Francji, co byłoby niekorzystne dla Polaków i przynosiło nam tylko nienawiść.

Polecam całemu Wychodźstwu polskiemu we Francji, by wszyscy stali się abonentami gazety „Narodowiec”, z której to gazety Szan. Rodacy będą także bardzo zadowoleni, jako ja jestem, bo jest to najlepsze pismo na Wychodźstwie.

Cześć Ojczyźnie.

Grall Antoni.

Pius XII-ty zna dobrze sprawy polskie.

Wiadomość, że następcą Piusa XI został najbliższy współpracownik Papieża kardynał Pacelli, wywołała w Polsce powszechne zadowolenie i radość.

Pius XII w drodze do kaplicy Sykstyńskiej.

Jeżeli chodzi o stosunek nowego Ojca św. do Polski, to podkreślić należy, że ze sprawami polskimi miał on sposobność dokładnie zaznajomić się podczas 9-letniego pełnienia obowiązków sekretarza stanu. Poza tym podkreślić należy fakt mało komu dziś w Polsce znany, że ta znajomość spraw polskich obecnego Ojca św. datuje się od dawna i sięga samych początków stawiania zrębów państwowości polskiej.

Jeszcze w czasie wielkiej wojny, kiedy obecny Papież był Nuncjuszem Apostolskim w Monachium, za jego to pośrednictwem nawiązane były pierwsze bezpośrednie stosunki między Watykanem a powstającym wówczas Państwem Polskim. W wyniku tych kontaktów doszło do wysłania w maju 1918 r. przez Watykan misji dyplomatycznej wizytatora apostolskiego Achillesa Ratti, to też gdy później pierwszy po 125-ciu latach przerwy Nuncjusz Apostolski udawał się do stolicy przysłego państwa polskiego, to po drodze zatrzymał się w Monachium, gdzie pierwsze bezpośrednie informacje na temat swojej misji otrzymał od ówczesnego go Nuncjusza przy rządzie bawarskim, Pacelli'ego.

W takich to dziwnych okolicznościach dwaj kolejni Papieże związani zostali z historią odnowienia stosunków dyplomatycznych między odrodzoną Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską.

W Warszawie, 7. 3. — Rumuński minister spraw zagranicznych p. Gafenku opuścił wczoraj popołudniu Polskę. — Przed wyjazdem ministra ogłoszono urzędowo komunikat, w którym stwierdzono, że rozmowy między ministrami Gofenku i Beckiem odbywały się w tonie bardzo serdecznym. Rozmowy te pozwoliły na stwierdzenie, że obaj kierownicy polityki zagranicznej mają jednakowe poglądy na najważniejsze zagadnienia chwili bieżącej. Komunikat podkreśla, że oba kraje pragną żyć w zgodzie z sąsiadami. W celu uzyskania tej zgody, postanowiono wzajemnie współpracować.

Wicekról Indji nakłania Gandhiego do przerwania głodówki.

Bombaj, 7. 3. — Wczoraj wicekról Indji wysłał list do Gandhiego, nakłaniając przywódcę Hindusów do przerwania głodówki. Jaka przed czterema dniami rozpoczął Gandhi. Głodówka miała na celu zmusić władzę księstwa Rajkotu do dopuszczenia ludności do udziału w rządach, czemu książę się sprzeciwił. Rajkot liczy kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców.

Mahatma Gandhi.

Gandhi oświadczył, że jeżeli książę Rajkotu nie zmieni swej decyzji, głodować będzie aż do śmierci. Ponieważ Mahatma liczy 70 lat, przeto już 4-dniowe głodowanie wielce go osłabiło.

Pożar w instytucie chemicznym w Paryżu.

Paryż, 7. 3. — W instytucie Chemii przy ulicy Curie wybuchł pożar. Ogień ugaszono po dwóch godzinach. Szkody są wielkie.

Zamach stanu w Madrycie.

Pułkownik Casado usunął rząd Negrina przy poparciu dowódców sił zbrojnych.

Wojskowi byli niezadowoleni, ponieważ Negrin zamianował komisarza politycznych, przeważnie komunistów.

Casado oświadczył gotowość do zawarcia pokoju na honorowych warunkach.

LONDYN, 7. 3. — Wczoraj w ciągu dnia nadeszły tu wiadomości o zamachu wojskowym, którego w niedzielę popołud. dokonano w Madrycie. Na czele przewrotu stanął płk. Casado, który wraz z kilkoma innymi osobami utworzył „Radę Obrony Narodowej”, usuwając od władzy rząd Negrina. Pod władzę Rady oddali się wszyscy dowódcy poszczególnych armii.

Przewrót w Madrycie oceniają tu jako opór dowódców wojskowych Hiszpanii środkowej przeciw przybyłym z Katalonii politykom i wojskowym, którzy chcieli ująć w ręce władzę w Madrycie.

Pozycję zamachowców umacnia fakt, że gen. Miaja, głównodowodzący wojsk republikańskich, wypowiedział się po stronie Rady.

Przypuszcza się zatem, że usunięcie od władzy premiera Negrina, zwolennika bezwzględnej walki, spowoduje nawiązanie rokowań między republikańskimi a generałem Franco.

nowej Rady donoszą, że ludność przyjechała z zadowoleniem obalenie rządu Negrina. Premier — donosi się — był

Madryt widziany z lotu ptaka. Z lewej widoczny dawny zamek królewski. W głębi rzeka Manzanares, za którą znajdują się pozycje frankistów.

Negrin i del Vayo schronili się we Francji.

Tuluza, 7. 3. — Wczoraj przybyli tu samolotem z Madrytu Negrin i del Vayo. Ucieczka obydwu polityków na teren Francji potwierdza, że stworzona przez płk. Casado w Madrycie „Rada Obrony Narodowej” zdołała opanować

sytuację w całej Hiszpanii republikańskiej.

„Wojna albo pokój” — oświadczył Casado w przemówieniu radiowym do gen. Franco.

Paryż, 7. 3. — Wczoraj wygłosił przez radio przemówienie kierownik „Rady Obrony Narodowej” płk. Casado. Przemówienie było otwartą ofertą pod adresem gen. Franco w sprawie podjęcia rokowań pokojowych. Casado oświadczył m. in.: „Nasi bracia na terytorium republikańskim pragną pokoju opartego na porozumieniu, niezależności i wolności. W rękach Waszych

dzierżycie pokój, którego Hiszpania tak wiele potrzebuje. Wojna domowa osłabi bowiem nasz kraj i doprowadzi go do ruiny. Jeżeli ofiarujemy nam pokój, serca nasze odpowiedzą Wam radośnie. Jeżeli jednak zdecydujecie się na dalsze prowadzenie wojny, walczycie będziemy aż do śmierci!”

Kryzys belgijski. Król Leopold rozwiązał parlament.

Nowe wybory odbędą się 2-go kwietnia.

Bruxela, 7. 3. — Przesilenie rządowe w Belgii, które rozpoczęło się w lutym, weszło w okres decydujący. Wobec niemożności utworzenia rządu, król podpisał dekret o rozwiązaniu parlamentu. Wybory do nowych izb: Izby posłów i Senatu odbędą się dnia 2 kwietnia. Nowoobрани parlament zbierze się dnia 13 kwietnia.

Król powierzył dotychczasowemu rządowi p. Pierlot sprawowanie rządów

Casado przeciw komunistom.

Paryż, 7. 3. — Donoszą tu z Madrytu, że jedną z przyczyn powstania wojskowych w Madrycie było faworyzowanie przez Negrina przybyłych z nim z Katalonii wojskowych o poglądach komunistycznych, m. in. Listera i Modesto. Właśnie w niedzielę rano Negrin ogłosił mianowanie płk. Modesto generałem.

Dokąd płynie flota republikańska?

Oran, 7. 3. — Na wysokości Algieru zauważono płynące jednostki republikańskiej floty wojennej w Hiszpanii. Statki opuściły port w Kartagenie.

Samochód zabił 6 osób na ulicach Brukseli.

Bruxela, 7. 3. — Na przedmieściu Haecht Fur, na grupie osób oczekujących na tramwaj wpadł onegdaj wieczorem samochód. Skutki były straszliwe. Szesć osób poniosło śmierć i 5 doznało ciężkich obrażeń. Cztery osoby z posterod zabitych należały do jednej rodziny.

NICEA. — Premier rumuński patriarcha Miron Christea, przebywający na Lazurach. — Oficer marynarki włoskiej Mario Scarpa został rozstrzelany za szpiegostwo.

BERLIN. — Wznowiono rokowania w sprawie emigracji niemieckich żydów.

Senator Soudan w ciągu kilku dni starał się bez skutku doprowadzić do utworzenia rządu porozumienia stronniczego.

spokoju i by przy spełnianiu ważnego obowiązku obywatelskiego, jakim są wybory, górował przede wszystkim interes państwa

Chamberlain zapowiedział w parlamencie przyjazd ministra Becka do Anglii.

Londyn, 7. 3. — Na wczorajszym posiedzeniu Izby gmin, premier Chamberlain oświadczył, że minister Beck przybędzie do Anglii w pierwszych dniach kwietnia.

mości: „Rząd jego Królewskiej Mości z zadowoleniem podkreśla stosowaną chwilę, jaka nadarzyła się z tego powodu, w celu omówienia wspólnych interesów Anglii i Polski!”

Minister Rewaj usunięty przez Pragę z rządu Rusi Podkarpackiej.

Praga, 7. 3. — Prezydent republiki p. Hacha podpisał dekret, odwołujący z stanowiska p. Rewaja, ministra spraw w rządzie Wołoszyna na Rusi

Podkarpackiej. Rewaj był jednym z najzagorzalszych zwolenników utworzenia Ukrainy pod protektoratem Niemiec.

Ofiarą nieuzasadnionej paniki w kinie padło 2 zabitych i 14 ciężko rannych.

Roubaix, 7. 3. — Katastrofa w kinie która wydarzyła się w Croix jest przedmiotem rozmów powszechnych z tej przyczyny przedewszystkiem, ponieważ widzom obecnym w kinie, mimo zapalenia się filmu nie groziło. Drzwi wyjściowych było dosyć. Jednakże ludzie rzucili się wszyscy w popłochu ku głównemu wyjściu, gdzie natknęli się

na schodzących z schodów balkonowych. Powstał paniczny tłok, przy czym stracono 2 osoby na śmierć, a 14 osób odniosło ciężkie obrażenia. Przyczyną omuślenia byłoby wszystkim pozwoliła wyjść bez szwanku.

Blizsze szczegóły katastrofy na stronie czwartej.

Wiadomości z Polski

2025 milionów zł. na inwestycje przemysłowe.

Sejm rozpatrywał projekt ustawy inwestycyjnej, przewidującej 2 miliardy 25 mln. zł. na cele inwestycyjne. Z sumy tej 1200 mln. zł. przeznaczają się na cele Funduszu Obrony Narodowej (FON). Z sumy 2 miliardów 25 mln. zł. tylko 150 mln. zł. pochodzi z kredytów zagranicznych, czyli całe finansowanie planu inwestycyjnego spada na rynek wewnętrzny.

Sejm rozpatrywał projekt ustawy inwestycyjnej, przewidującej 2 miliardy 25 mln. zł. na cele inwestycyjne. Z sumy tej 1200 mln. zł. przeznaczają się na cele Funduszu Obrony Narodowej (FON). Z sumy 2 miliardów 25 mln. zł. tylko 150 mln. zł. pochodzi z kredytów zagranicznych, czyli całe finansowanie planu inwestycyjnego spada na rynek wewnętrzny.

Sprawa Wojciecha Korfanteo w Sejmie.

Warszawa. — Na posiedzeniu Sejmu do łaski marszałkowskiej przyjęta została interpelacja niezależnego posła dr. Józefa Putka (dawnie Wyzwolenie), skierowana do ministra sprawiedliwości w sprawie przewlekania docho- dzu przeciwko Wojciechowi Korfante- mu.

Interpelant zapytuje:
1) Dlaczego władze prokuratorskie przez przeszło 4 lata przewlekają do- chodzenia w sprawie Wojciecha Kor- fanteo i kiedy wreszcie te dochodzenia zakończą? 2) Ile jest prawdy w pogło- skach, że w związku z tymi wlokącymi się dochodzeniami przygotowano nakaz uwięzienia Korfanteo? 3) Jak p. mi- nister zamierza ustosunkować się do faktu niedopuszczalnego i nieuzasad- nionego przewlekania dochodzeń pro- kuratorskich w sprawie Wojciecha Korfanteo?

W uzasadnieniu interpelacji powie- dziano między innymi:
„Można był zakamieniałym wrogiem politycznym Wojciecha Korfanteo, ale to nie prawda do zniania się do takich metod walki politycznej, które wzbudzać muszą wstręt w każdym uczciwym człowieku i które poni- żają naród polski w opinii całego świata. Bo cóż mogą sądzić o narodzie polskim oby- cdy dowiadują się, jakoby jego polityczny kierownik był pospolitym złodziejem i osu- stem, jakoby Wojciech Korfanteo przywódcą politycznym ludu śląskiego, b. prezes do parla- mentu niemieckiego i Sejmu śl. kierownik powstania śląskiego, b. wicepremier rządu polskiego i obywatel, który bezsprzecznie du- zo się dla sprawy polskiej zasłużył, był po- spolitym oszustem, którego należy wybić za rzekome oszustwo, popelnione na szkole Związku Górniczo - Hutniczego.

Nie można się dziwić, że Korfanteo, który skutki pomylki prokuratorskiej i p. ministra sprawiedliwości, Michalowskiego już doświad- czył fizycznie i moralnie w Brzezinie, nie u- znał za stosowne wystąpić się na nową cież- ką próbę uwięzienia z nowego oskarżenia. Dlatego też wychwał za granicę. Od roku 1935 aż do tej chwili władze prokuratorskie w Katowicach prowadzi przeciwko niemu do- chodzenia z taką zadziwiająco powolnością, że jeśli w tym temple będą one nadal prowa- dzone, to prawdopodobnie tak oskarżony, jak oskarżyciele przed nim, nie sprawa koń- ca się dozna. Różne okoliczności wskazują, że jedynym celem wytoczenia sprawy jest to aby się ona nigdy nie skończyła, a co najwa- żniejsze, aby zawsze istnieć mógł pretekst do osadzenia Korfanteo w więzieniu. Dlatego też Korfanteo przyjął udział w lidzko- prokuratorskim wszystkich wyjaśnien, dając tym samym możność skontrolowania ich rzetelności.

Bilans Banku Polskiego w m. lutym r. b.

W lutym r. b. zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,5 mln. do 446,7 mln. zł.; stan pieniędzy zagra- nicznych i dewiz zmniejszył się o 1,4 mln. zł. do 16,9 mln. zł.

Obieg biletów bankowych wzrósł o 5,9 mln. do 1.354,1 mln. zł. Pokrycie złotem wynosiło na 28 lutego r. b. 30,40 procent.

1367 pociągów popularnych w Polsce w ubiegłym roku.

W roku 1938 zorganizowano na te- renie całego kraju ogółem 1367 pociąg- ów popularnych, które przewiozły blisko 800.000 pasażerów.

Nowe władze Zw. Izb Rzemieślniczych.

Minister przemysłu i handlu podpi- sał nominacje nowego zarządu i komi- sji rewizyjnej Zw. Iz Rzemieślniczych R. P.

Na miejsce długoletniego prezesa zarządu p. Antoniego Snopczyńskiego powołano p. Mariana Wędrchowskie- go, właściciela zakładu stolarskiego. — Osoba p. Wędrchowskiego ostatnio stała się głośna, w związku z ofiaro- waniem przez niego 100.000 zł. na cele oświatowo-zawodowe rzemiosła.

Wiceprezsem został p. Jan Chowań- czak z branży futrzarskiej, członkami zarządu: inż. Tyrowicz z Lwowa i Ed-

ward Balcer z Kielc, poseł Jahoda-Zół- towski z Krakowa i Teofil Trawiński.

Do komisji rewizyjnej weszli: L. Hamler z Warszawy, Godek z Bydgo- szczy i B. Sikorski z Warszawy.

Zakwitły bratki na Pomorzu.

Toruń. — W ogrodzie p. Jessego w Świątciu, podziwiają przechodnie całe grzędy w pełni kwitnących bratków. Kwiaty bratków są naturalnej wielko- ści, mimo, że zakwitły w lutym.

700-lecie kościoła św. Wojciecha.

Poznań. — Kościół św. Wojciecha w Poznaniu w 1940 r. obchodzić będzie 700-lecie swego istnienia. Rozpoczęto już przygotowania, by obchód tej nie- odrodzonej rocznicy kościoła, w którym znajdują się „Skalka Poznańska”, wy- padał jak najokazalej.

Krwawy napad hitlerowców na Polaków.

Poznań. W Barcinie urządzili Niemcy, zorganizowani w towarzy- stwo wioślarskim „Ruderverein”, za- bawę, na którą przybyło ok. 100 Niem- ców. Przybyli posiadali w kłapach ma- rynarnek swastykę oraz pozdrawiali się po hitlerowsku.

Po północy przybyło do lokalu, gdzie odbywała się zabawa, na piwo 4 Po- laków. Polacy sprowokowani przez Niem- ców zażądali odegrania przez orkiestrę pieśni polskich.

Niemcy rzucili się wówczas na Pol- aków, bijąc ich nożami i kastetami. W wyniku zajść policja aresztowała 6- u Niemców.

W Malopolsce także wiosna.

Rzeszów. — Pod Rzeszowem schwy- tano już wielobarwnego motyla i żywe chrząszcze. Przeleciały też skowronki. Na łąkach i w lasach kwitną śnieżycki.

WIADOMOŚCI KRÓTKIE Z CAŁEJ POLSKI

Warszawa. — Inż. Tomasz Kluz złożył min. kom. projekt połączenia liniami lotni- czymi 50 miast polskich. Jako główny węzeł linii krajowych inż. Kluz podaje Radom.

Łódź. — Według danych Wojewódzkie- go Biura Funduszu Pracy w Łodzi, zareje- strowano na terenie województwa łódzkiego 56.136 bezrobotnych, z czego w samej Łodzi 34.315.

Łódź. — Między dwiema grupami oso- bników wybuchła sprzeczka, która przerozdiła się w bójkę. W ruch poszły noże i topy narzędzia. Ramni zostali 34-letni Jan Grabarz, 22-letni Jan Kociba, 32-letni Zenon Grusz- czyński oraz 40-letni Jan Sajor.

Pabianice. — Rada miejska uchwaliła nazwać jedn. z ulic ul. Piusa XI.

Bedzin. — Wybuchł groźny pożar w fabryce części rowerów „Mayweg”. Mimo energicznej akcji straży ogniowej, fabryka w ciągu 4 godzin spłonęła niemal doszczę- tnie. Straty materialne sięgają 200 tys. zł. W fabryce zatrudnionych było ostatnio 100 osób, które wskutek pożaru fabryki straciły pracę.

Bydgoszcz. — W sądzie Okręgowym odbył się ostatni termin w głosnym procesie burmistrza miasta Nakła, Pawła Trybulla, oskarżonego o pobieranie łapówek od żydow- skiej firmy betonowej „Eksport - Bacon”. Nakło. Sąd wydał wyrok skazujący Pawła Trybulla na 2 lata więzienia i 3 lata utraty praw obywatelskich.

Kety. — Józef Matusiak z Bulowic, w celu uniknięcia płacenia alimentów na dzie- cko, które miał z wdową Katarzyną Wlecz- rek, nakłonił braci swych Stanisława i Kle- miena do otrucia dziecka. Zbrodniarzy areszt- owano.

Katowice. — Na stacji w Bieruniu - Nowym w czasie przetaczania wagonów po- ciągu towarowego, konduktor Jan Porwich z Imielina w czasie spinania wagonów wpa- dł pod koła i doznał złamania prawej nogi.

Nowogroddek. — W sadowni J. Czern- ego wybuchł gaz. W wyniku katastrofy zginął 12-letni Władysław Jerszow oraz cięż- ko ranny został Ela Kaszma.

W „Złotej Kacze” w Warszawie.

W czasie pobytu min. Ciano z żoną w War- szawie, pani Jadwiga Beckowa (w środku) wydała śniadanie w restauracji „Złota Kacz- ka” na cześć hr. Ciano (z lewej). Przyby- wająca zona włoskiego ministra powitała staropolskim zwyczajem chlebem i solą.

Trzechsetlecie twierdzy Jasnogórskiej.

Rosjanie chcieli zburzyć znieawidzony klasztor.

Długa i obfitująca w różne kole- je i wypadki dziejowe jest historia klasztoru i twierdzy Jasnogórskiej. To sanktuarium katolickie i naro- dowe przechodziło wiele burz dzie- jowych, niejednokrotnie opierając się napadom wrogów Kościoła i Polski.

W r. 1620 król Zygmunt III, chcąc zabezpieczyć świątynię przed napadami wysłał do Czesłochowy swego budowniczego, który opraco- wał

plany ufortyfikowania klasztoru. Myśl tę wykonał król Władysław IV. Bywał on często na Jasnej Gó- rze, własnym funduszem poparł budowę fortecy oraz świecił osobli- stym przykładem sam często chwy-

ks. Kentu mistrzem masonerii. Londyn. — Na posiedzeniu zjedno- czonej wielkiej loży ks. Kentu został wybrany wielkim mistrzem masonerii angielskiej na miejsce ks. Connaught, który ustąpił z tego stanowiska po 38 latach.

tając za łopatę podczas budowy fo- sy i wałów obronnych.

Licznymi były objawy czci i po- szanowania, które klasztor Jasno- Górzki w swym czasie odbierał od Władysława IV., Cecylii Renaty, Ludwika Marii, Jana Kazimierza i od osób prywatnych.

Klasztor Jasnogórski widziany z lotu ptaka, z murami i bastionami, zza których widać dzielnię obroncy Jasnej Góry przed Szwedami.

W r. 1655 wybuchła wojna szwe- dzka. Obrona Czesłochowy i Ojczy- zny przed zalewem Szwedów i pro- testantyzmu jest najpiękniejszą kartą historyczną, która uczyniła z Jasnej Góry nie tylko przybytek kultu religijnego, najbardziej popu- larnego i wspaniałego w Polsce, lecz także

miejsce odrodzenia ducha i honoru narodowego.

W nagrodę za dzielną obronę król Jan Kazimierz nadał klasztorowi starostwo kłobuckie, przeznaczając dochody z tego źródła na utrzymanie murów twierdzy i załogi jasnogórskiej.

Ciężkie chwile przechodził klasz- tor podczas wojny północnej w latach 1702, 1704 i 1705. Król Au- gust II w 1718 r. na zwiększenie załogi twierdzy przydał klasztorowi starostwo brzezińskie. Do utrzy- mania fortecy w należywym stanie pomagali również panowie polscy Potoccy, Morstinowie i inni. Jan Lubomirski w 1722 r. funduje trze- cią bramę wjazdową, prowadzącą na most zwodzony.

W 1771 r. do twierdzy schronili się konfederaci barsey pod wodzą Kazimierza Puławskiego, wskutek

czego Jasna Góra wytrzymała kil- kunastodniowe oblężenie wojsk ro- syjskich pod dowództwem gen. Drewicza.

Po klęsce Napoleona w marcu 1813 r. przybywają pod Jasną Gó- rą wojska rosyjskie. General Saxon zażądał poddania się twierdzy. Gu- bernator twierdzy Antoni Górski i komendant Moeller postanowili nie poddać się i bronić się do ostatka. Wobec braku amunicji w końcu twierdza padła dn. 5 kwietnia 1813 r. Saken zajął twierdzę i

napisał list do cara Aleksandra, by wydał zarządzenie zburzenia znieawidzonej przez Rosjan fortecy.

Żołnierze oraz spędzeni z okolicy chłopcy burzyli historyczne mury twierdzy Jasnogórskiej. Wskutek zabiegów oo. paulinów uratowano jednak wszystkie bramy, a w tej liczbie drugą, stanowiącą całość z riondem Jasnogórskim. W r. 1843 mury zostały naprawione, ale za- to rozkopano wszystkie bastiony, szanice i wały, gdyż według Rosjan mieli się tam gromadzić powstań- cy.

W roku bieżącym przypada 300-na rocznica zbudowania twier- dzy na Jasnej Górze. Obecnie ma- ją być dokonane prace renowacyj- ne i upiększające okolice klasztor- u Jasnogórskiego, który jest praw- dziwą ozdobą miasta i całej Polski.

Należy się spodziewać, że prace te prowadzone z pietetwem nie tylko nie zatrą śladów przeszłości wypi- sanych na murach obronnych Jas- nej Góry, lecz je podkreślą i uwy- datnią. (KAP)

Słowacy nie obchodzą rocznicy urodzin Masaryka.

Bratysława. — Słowacki minister o- siewiaty, Sivak wydał zarządzenie, by w dniu 7 b. m. t. j. w rocznicę urodzin zmarłego prezydenta Masaryka, nau- ka w szkołach słowackich odbywała się normalnie.

Japońskie samobójstwo.

Porto Alegre. — W Cambara w Pa- ranie, rodzina Japończyków, złożona z męża, żony i syna, cierpiała na nieule- czalną chorobę. Sasiedzi w obawie za- rażenia się, zawiadomili o tym władze sanitarne w Kurytybie. Gdy przybyło pogotowie ratunkowe, Japonka oświad- czyła, że mąż wyszedł i nie wrócił. Na posterunku policyjnym komisarz prze- słuchał Japonkę i dowiedział się, iż mąż wykopał dół i kazał się żywcem pogrzebać, co też ona wraz z synem wykonała, posłuszna woli męża. Z urzę- du policyjnego zabrano chorych do szpitala. — Rano znaleziono Japonkę martwą, gdyż zażyła dawkę jakiejś nieznannej trucizny.

Ślub wschodniego królewicza z nieznaną narzeczoną.

Wspaniały program przyjęcia. — Zebranie rodzinne niepełno- letnich. — 100.000 funtów w złocie wiana.

Kair. — Odbywają się tu uroczysto- ści w związku z przyjazdem irańskiego następcy tronu i jego zaślubin z księ- żniczką Fauzią, najstarszą siostrą kró- la Faruka.

Mohammad Riza Szahpur przyje- chał 3 marca z Bejrutu do Aleksandrii egipskim jachtem królewskim „Mahrus”.

W Aleksandrii spotkał młodego na- stępcę tronu irańskiego następcę tronu Egiptu, siwocwosy książe Mucham- mad Ali. Pociąg królewski stanął w Kairze przy odgłosach 21 strzałów ar- matnich. Od dworca kolejowego aż do pałacu Abdin ustawione były szpalery wojska.

Król Faruk powitał swego gościa w sali t. zw. Kanalu Suezkiego w pałacu Abdin, po czym zaprowadził do swego prywatnego salonu, by przedstawić matce, żonie i siostrze.

Wówczas, po raz pierwszy Mucham- mad Riza zobaczył narzeczoną, którą znał tylko z fotografii i listów. To pier- wsze zebranie rodzinne było zebraniem bardzo młodych, gdyż nikt z obecnych na nim: ani król, ani królowa, ani księ- żniczki, ani książę irański nie mają je- szcze 21 lat skończonych.

Program uroczystości przewiduje wspaniałe parady wojskowe, przedsta- wienia i obiady galowe, zawody spor- towe, zwiedzanie ogrodu zoologiczne- go itd. Tytułem wiana (w rodzinach muzułmańskich wyposaża narzeczoną nie jej rodzina ale narzeczoną) Mo- chammad Riza złożył na imię księżni- czki Fauzi 100.000 funtów w złocie, z czego 75.000 ma przywieźć z sobą do Kairu.

Odkrycie wspaniałego miasta, zatopionego przed 2.000 laty.

We Włoszech odkryto niemal w ca- łości miasto Urbinum Hortense, które podobno w II wieku ery przedchrysto- wowej zostało zatopione. Miasto zajmu- je przestrzeń około 80.000 m. kwadr. M. in. odkryto świątynię z piaskowca, zbudowaną w V lub VI stuleciu przed n. Chrystusa. Ulice są doskonale bru- kowane i zachowane, mają co najmniej 4 m. szer. Napisy i wazy, naczyńia i przedmioty codziennego użytku, świad- czące o wielkim dobrobycie i wysokim poziomie kulturalnym ówczesnych miesz- kańców Urbinum Hortense, których epigonowie w XX wieku wyprawiali się aż do Afryki, by podbić nędzną i nieuro- dzajną Abisynię.

Wystawa nowojorska kosztować będzie 125 milionów dolarów.

Jeden z dzienników amerykańskich twierdzi, że kosztą światowej wystawy w Nowym Jorku wynieść mają 125 mi- lionów dolarów. Teren wystawowy o- bejmować będzie 6 km długości i 2 km szerokości. Na terenie wystawy przygotowane będzie specjalne miejsce na parkowanie 25.000 samochodów.

TOKIO. — Portugalia miała zawrzeć z Ja- ponia traktat, mocą którego dopuszcza do Makao wojska japońskie i pozwala na za-opatrywanie się japońskich okrętów wojen- nych w porcie. Pod-ierzenia tej wiadomo- ści brak.

Blagosławieństwo Piusa XII dla Rzymu i świata.

Natychmiast po wyborze Piusa XII jako nowy papież ukazał się na balkonie, aby udzielić błogosławieństwa „Urbi et Orbi” czyli miastu i światu. Na zdjęciu powyżej Pi- us XII w chwili modlitwy przed udzieleniem błogosławieństwa. — Na zdjęciu z prawej piec w pobliżu kaplicy Sykstyńskiej, którym za pomocą białego dymu dano znać zgromadzonemu wiernym, że wybór papieża został dokonany.

WACŁAW GAŚSIOROWSKI

PANI WALEWSKA

POWIEŚĆ HISTORYCZNA Z EPOKI NAPOLEONSKIEJ

27) (Ciąg dalszy)

Pani Walewska nie przyjmowa- ła zupełnie udziału w rozprawach i zachowywała się tak, jakby nie o- niej mówiono, jakby nie dla niej gotowano te wszystkie świetności.

W trakcie tych narad, dano znać szambelanowi o przybyciu wielkie- go marszałka dworu, Duroca.

Pan Anastazy bez zbytejnego po- pędziku ją zbierać się do wyjścia na spotkanie gościa.

Księżna nie mogła ukryć zdziwie- nia.

— Duroc?? Duroc u ciebie!?

— Phi!... Wczoraj był pan de Pe- rigord... dziś Duroc... aż do uprzy- krzenia! — odrzekł spokojnie szam- belan i wyszedł.

Księżna zwróciła swe małe, prze- nikliwe oczy na panią Walewską.

— Cherie! Stokroc cię admiru-

szczości... ale już wolę ci dawać... Był ostrożnie — kto wie!... Znałam panią Grabowską nikomu przedtem w głowie nie było, żeby dojsz mogła do takiego znacze- nia!... Ciebie to denerwuje... więc już nic nie powiem! Był ostrożnie — byle ostrożnie!...

Szambelanowej lzy stanęły w o- czach.

Księżna nie zwróciła uwagi na to rozdrganie. Po kilkakroć zaprzysięgała się, — że jak najlepsze ma intencje dla bratowej, — obie- cała natychmiast objechać magazy- ny i sprawdzić, co jeszcze można było dobrać do stroju — i po najczul- szych pożegnaniach odjechała.

Pani Walewska odetchnęła pełną pierśią po oddaleniu się księżnej. O znaczeniu jej słów, o sensie domy- ślników nie mogła wątpić.

W szambelanowej zagrała obra- żona, dotknięta do żywego duma. Za wietrznicą ją mają, — posadzać chcą o niewiadomo jak występne i złe zamiary. — Na plotce, na niczem nie usprawiedliwionym przypuszczeniu, budują cały gmach domysłów...

Pani Walewska wspomniła na bukiety... na przybycie Duroca, któ- ry gościł w tej chwili u pana Ana-

stazego i lek ją zdjął. Lek przed lu- dzmi, przed tajemniczymi uśmie- chami księżnej, przed suchym, iron- icznym rechem Anetki Potockiej, którym powitała ją na pamię- tnym zebraniu.

Pani Walewska podeszła do o- kna, przyłożyła rozpalone czoło do obmarznętej szyby i zapatrzyła się w białe kwiaty mrozu.

Jakaś ciemną ją otaczała, jakaś tajemniczość, świadomość niebez- pieczeństwa kołatała w niej prze- czuciem. Po kilkakroć chciała w- mówić w siebie, że ja dziecinne zdejmują obawy, że sama płacze, iż czy z sobą nie nie znaczące fakty, że przesada w dociekaniach, że ko- jarzy oderwane słowa, że księżna, mówiąc o utraconych starostwach, mniemała, że może się zdarzyć nie- winna okazja... Lecz te tłumacze- nia, które mi chciała się szambela- nowa uspokoić, pokrępić — nie- trafiały do jej przekonania. Głos wewnętrzny mówił jej, że powinna natychmiast zwierzyć się mężowi, że powinna wyznać mu wszystko, co ją lamie, co napawa strachem...

Szambelanowa nie zdawała sobie jeszcze sprawy, co i jak powie mę- żowi — ale niemniej spowiedź taka wydała jej się konieczną — nieo-

dzowną. W chwili, gdy pani Wa- lewska utwierdzała się ostatecznie w tem postanowieniu — wyrwał ją z zadumy głos pana Anastazego.

Szambelanowa drgnęła, a spo- strzegłszy przed sobą niezwykle u- roczyste uśmiechniętą twarz męża, straciła pewność, czy wyznanie jej znajdzie upragniony oddźwięk.

Pan Anastazy po raz drugi tym- czasem powtórzył:

— Pozwól na chwilę!... Duroc bardzo mnie obliwował o zaszczyt przedstawienia się tobie!...

— Duroc?

— Jesteś roztargnioną!... Wielki marszałek dworu!... Nie marudź!... Nie przystoi, aby zbyt długo ceka- ka!... Owszem, jest on nadspodziew- wanie... nigdybym nie myślał, żeby miał takie formy!... Bardzo na miej- scu!... Grzeczność trzeba cenić!...

— Może innym razem!... Jestem nie ubrana do przyjmowania wizyt!

Szambelan wydał pogardliwie usta.

— Nie potrzebujesz przecież ro- bić zbytejnych skrupułów!... Mały negliz jest w tonie!... Owszem, niech wie, że Kolumna Walewska wcale sobie takiej wizyty za szcze- gólniejszy honor nie poczytuje...

Chodź!...

— Głowa mnie boli... przezięb- łałam się! — broniła się szambela- nowa.

Pan Anastazy rozgniewał się.

— Fochy, humory!... Głowa! Naucez się panować nad sobą! Bez panowania kroku nie zrobisz na dworze!... Te względy muszą usta- pić!... Grzeczność, formy i koniec! Myślisz, mnie raz się zdarzyło... Pa- miętam, na obiedzie czwartkowym, w Łazienkach, żąb mnie rwał... a tu król jegomością już rozprowadza uczesne metafory... wszyscy się śmieli, więc i ja śmiać się musiałem, choć mi lzy z bólu kapały!... No, dosyć tego! Proszę za mną! I tak dałem mu czekać aż zanadto.

Szambelan ujął żonę pod rękę i powiódł do sali.

Pani Walewska w myśli układa- ła sobie wyniosła odpowiedź, jaką złamać potrafi każdy uśmiech, każ- dy półśmieszek wyrafinowanego dwo- raka i szła zastuchana w przyspie- szone tętno własnego serca.

— Duroc, książe Frioulu, wielki marszałek dworu jego cesarskiej mości! — rozległ się naraz głos pa- ni Walewskiej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości miejscowe z różnych stron

433 naturalizacje w Północnej Francji w ciągu 2 miesięcy.

3.316 naturalizacji wydano w tym samym czasie w całej Francji.

W związku z likwidacją zaległych od dwóch do trzech lat wniosków o naturalizację, złożonych przez cudzoziemców w ostatnich czasach co niedzieli Journal Officiel przynosi dłuższą listę nazwisk cudzoziemców, którzy uzyskali obywatelstwo francuskie.

W okresie od dnia 1 stycznia do 28 lutego 1939 roku przyznano obywatelstwo francuskie 3.316 cudzoziemcom na terenie całej Francji.

Na pierwszym miejscu nowonaturalizowanych kroczą Włosi. W okresie dwóch miesięcy sprawozdawczych 891 Włochów otrzymało bowiem obywatelstwo francuskie. Stanowi to 50 procent naturalizowanych. Na drugim miejscu stoją Polacy. W okresie dwóch miesięcy bowiem w całej Francji otrzymało obywatelstwo francuskie 461 osób pochodzących z Polski. Po tym idą Hiszpanie 415 naturalizacji, Niemcy 370, Belgowie 312, Szwajcarzy 92, Rosjanie 89, Portugalczycy 62, Czecho-Słowacy 56, Jugosłowianie 21, — różnie 47.

W dep. Nord.

W ciągu dwóch miesięcy sprawozdawczych w departamencie Nord przyznano obywatelstwo francuskie 328 cudzoziemcom. Naturalizację o-

trzymało w tym departamencie 162 Belgów, 88 Polaków, 42 Niemców, 25 Włochów, 4 Holendrów, 3 Rosjan. Po jednym Węgrze, Czecho-Słowaku, Rumunie i Angliku.

W dep. Pas de Calais.

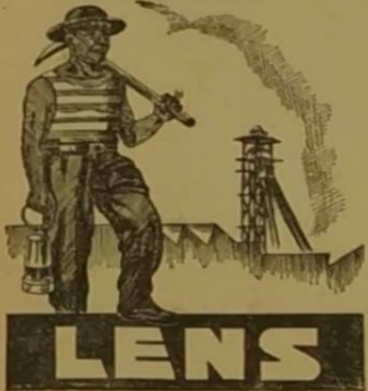
W departamencie Pas de Calais w pierwszych dwóch miesiącach przyznano obywatelstwo francuskie 105 cudzoziemcom, z czego 61 przypada na Polaków, 19 na Niemców, 12 Belgów, 4 Portugalczyków, 3 Czecho-Słowaków, 3 Jugosłowian, 2 Włochów i 1 Turka.

Większość nowonaturalizowanych to robotnicy. Kupcy stanowią bardzo mały odsetek. Wśród naturalizowanych robotników znajdują się przeważnie murarze, górnicy, robotnicy rolni, stolarze, malarze i inni rzemieślnicy. Są także wśród naturalizowanych handlarze jarmarczni, służba domowa i rzemieślnicy samodzielni.

„Reveil du Nord”, który ogłasza powyższe cyfry dodaje, że jakkolwiek przyznawanie obywatelstwa cudzoziemcom, którzy żyli się z Francją jest pożądanym, należy baczyć, by przy rozpatrywaniu wniosków o naturalizację prowadzono selekcję między pożądanymi a niepożądanymi.

LENS i okolica

III-cie TARGI HANDLOWE

od 29-go kwietnia do 14-go maja 1939

LENS. Śledztwo w sprawie zwłok Polaka w kanale.

Na terenie gminy Loison sous Lens z kanału Lens wylowiono ostatnio zwłoki 37-letniego górnika Pawła Kłosowskiego z Mericourt. Kłosowski, jak o tym donosiliśmy, zaginął przed sześcioma tygodniami.

Zwłoki Kłosowskiego wylowiono w pobliżu miejsca, gdzie znaleziono jego dokumenty. Wezwani na miejsce lekarz dr. Loiseau, po obejrzeniu zwłok odmówił wydania zezwolenia na pochowanie ciała. Lekarz bowiem stwierdził na głowie i na twarzy śluz, które mogły pochodzić od ciosów lub od uderzenia głową o dno kanału.

Wobec takiego postawienia sprawy władze śledcze zostały powiadomione i wszczęły dochodzenia w celu stwierdzenia przyczyn zgonu Kłosowskiego. Jak przypuszczają, Kłosowski popełnił samobójstwo, albo wpadł do kanału przypadkowo i utopił się.

LA RENOMMÉE des VOITURES d'ENFANTS

Cena fabryczna. — 1 200 mod. — 44, Blvd. Bastille LENS

LENS 12-14. — Kolo P. O. O. urzędu miesięczne zebranie w środę, dnia 8-go marca b. r. o godzinie 3.30 po południu w sali p. Feliczyka Route de Bethune.

VENDIN le VIEIL. — Oddział Związku Strzel. im. Dworkińskiego i Opieka Rodzicielska urządzają wspólne przedstawienie Dorobki odegrają sztukę w 3 aktach pod tyt.: „Grube Ryby”; a dzieci odegrają sztukę komediową i wiele inscenizacji oraz wygłoszą wiele deklamacji. Na powyższe przedstawienie mile zapraszamy Rodziców i Rodziców na dzień 12 marca, na salę kopalnianą rue Gustave de Lory. Prosimy bardzo, żeby się wszyscy stawili bardzo punktualnie, z powodu długiego programu.

— Dnia 19 marca Oddz. 2. S. im. gen. Dworkińskiego i Kolo Rez. i b. Wojskowy oraz Opieka Rodzicielska urządzają akademie ku uczczeniu pamięci Marzalki J. Piłsudskiego i wszystkich poległych. O godzinie 7.30 rano zebrać na stacji kopalnianej. Odjazd pociągami do Vendin le Vieil, gdzie odprawi k. p. proboszcz Gajdzik mszę św. o godzinie 8.30. Prosimy bardzo Rodziców i Rodziców o jak najliczniejszy udział. Po powrocie akademie odbędzie się w sali p. Waszkowej.

LIEVIN. (Podziękowanie). — Wszystkim Rodzicom, którzy wzięli udział w smutnym obrzędzie pogrzebu s. p. matki mej, a przede wszystkim Druhnowi Dr. Brabanderowi oraz Wiel. Ks. Glapińskowi i wszystkim przedstawicielom gniazda ze szczerą miłością, jak i wszystkim, składam na tej drodze serdeczne Bóg zapłać. — Czolem!

ARRAS. — (Pożar na pokładzie szkuty). — Na pokładzie szkuty „Centrale”, należącej do firmy „Wielki Węgiel” w miejscowym porcie rzeźnym wybuchł pożar. Wezwano straż ogniową, która po kilkunastu minutach ogień ugasiła. Szkody materialne są dość poważne.

COURRIERES. — (Kradzież na dworcu). — Ostatniej nocy do magazynu dworcowego zakradli się włamywacze. Lupem złodziej padło kilka butelek likierów oraz większa przesyłka środków aptecznych. Złodziejce zerwali także plombę z jednego z wagonów, lecz niczego nie zdołali zabrać.

Oslabienie następujące po grypie.

Oto co pisze pani Capron, w Reims: „W przeszłej zimie, nabawiłam się grypy, która mnie przykuła do łóżka. Lecząc, skoro zaczęłam ponownie jeść, wzięłam Quintoniny. Była ona tak dobroczynna, że tydzień później nie było śladu po chorobie”. Flakon Quintoniny — sprzedawany tylko za 5 fr. 75 — pozwala Wam przywrócić sobie cały litr wymienionego „wina wzmacniającego, które odnawia krew, powiększa siły i ususza każdą depresję. We wszystkich aptekach i w Phie Centrale w Lens.

Gdy nerki boją od 5-ciu lat

znalezienie lekarstwa jest szczęściem.

Pewna mieszkanka Nimes była zrozpaczona. Od pięciu lat boją ją nerki i nie może przynosić jej polepszenia. Sądziła, że jest niewyleczalna i obawiała się operacji. Pewnego dnia, jej mąż, który słyszał o Solach Kruschen, doradził by je spróbowała. „Długo przed wyczerpaniem pierwszego flakonu — pisze pani V. P. — odczułam znaczną poprawę. Wkrótce bólesci zniknęły. Obecnie dobrze sypiam i wstaję bez trudu. Jestem wyzwolona z tej okropnej mary, dzięki tym cudownym solom”. Kruschen, przy pomocy swych naturalnych soli mineralnych, zmusza wszystkie wewnętrzne organy do ruchliwego i regularnego działania oraz do usunięcia trucizn, które Wła zatrzymują; a szczególnie kwasu moczowego, głównego przyczyny reumatyzmów i bólów nerek. Bólesci ustają z ich przyczyną; odzyskujecie radość życia. Sole Kruschen, we wszystkich aptekach; flakony po 6 fr. 25, 12 fr. 25, 20 franków.

BRUAY i okolica

Rowery „PECKER” Firma TOURNOIS

Hurtownia i fabrykacja 22, Rue du Centre
Detail i Magazyn Wystawy.
BRUAY — 47, rue du Centre — BRUAY.

Rower szosowy 1/2 balonowy, w kolorach, kierownica chromowana, siódło wygodne... 495 fra.

Rower szosowy, 1/2 balonowy, w kolorach do wyboru, wszystkie części chrom., siódło, bagażnik, 2 torbki po bokach... 600 fra.

Posiadamy również rowery dla pań i dzieci. Rowery nasze są gwarantowane 2 lata. Po informacji pisane tylko w języku francuskim. — Katalogów się nie wysyła.

Niemieckie Maszyny do Szycia. Maszyny uswane, służą jako mebel pokojowy, z drzewa dębowego lub orzechowego, gwarancja 5 lat. Cena: 750 fr.

Lampy, — dynamo 6 woltów; cena: 58 fr. Lampy marki „VITALUX” wielki model, 8 woltów, cena: 85 fr. Gwarancja 2 letnia.

J. WATTEL
CHIRURG DENTYSTA
przyjmuje w poniedziałki, czwartki i piątki w Bruay en Artois
41, Rue des Escaliers
we wtorki i soboty Rue des Barbantins

BARLIN. Mocą uchwały wszystkich członków na zebraniu Kola Kobiet T. U. R. dnia 2. 3. b. została wykluczona z zast. skarbu Salomea Pazola. W miejsce wykluczonej jednogłośnie wybrano tow. Fikule. Za wycieczkę tow. H. Kulińskiej Kolo Kobiet T. U. R. żadnej odpowiedzialności nie bierze.

Rozpowszechniajcie „Narodowca”

Marianna Baksalary z domu Kubiak

w 57-ym roku życia, o czym donosi w głębokim smutku pogrążona RODZINA.

DIVION - La Clarence, rue M., nr. 9, w marcu 1939 r. (1859)

HAILLICOURT, szub 2. — Komitet Tow. Miejskowych urządził walne zebranie dnia 5. lutego b. r., na którym nowy zarząd w skład którego wchodzi: Prezes: Kocik St. zast.: Skołóżdzec. — Sekretarz: Szturmski Rr., rue de Fauvettes nr. 89, zast.: Pracca J. — Skarbnik: Pendziak W., zast.: Duszyński. — Rewizorami kasy: Smełtała W., silwakowska i Rybak. Zarząd Tow. Rodzicielskiego na rok 1939 jest następujący: Prezes: Smełtała W., zast.: Szturmski A. — Sekretarz: Smełtała W., zast.: Pendziak W. — Skarbnik: Kocik P., zast.: Szymanka Marta. — Rewizorami kasy: Rybczak W., Zybert T. i Stolarek.

Lille i okolica

Zniżka kolejowa na wystawę psów w Lille.

Dyrekcja kolei północnej ogłasza, w związku z wystawą psów w Lille, która to wystawa, odbędzie się dnia 12 marca, że udziela zniżek kolejowych w celu zwiedzenia wystawy. Zniżka wyniesie 40 procent i będzie ważna ze wszystkich stacji kolejowych na północy. Bilety zniżkowe będą ważne tylko w dniu 12 marca na wszystkie pociągi za wyjątkiem pociągów motorowych (miszelinek) i pociągów (rapidów).

LILLE. — (Zgon dziennikarza). — Ostatnio zmarł w Lille znany dziennikarz red. Emile Deslerg, redaktor pisma „La Depeche”, przeżywszy lat 43. Zmarły był znany w kołach dziennikarskich północy. Był m. in. czynny w syndykacie dziennikarzy.

Ani jeden Wychodźca, który chce być DOT 12E po „Narodowca” wany o tem, co się dzieje na Wychodźstwie i w świecie, nie może obyć się bez „Narodowca”.

2 osoby zatrzymane na śmierć w kinie pod Roubaix.

15 ciężko rannych.

W miejscowości Croix pod Roubaix wydarzył się ostatnio straszny wypadek. W kinie „Familia” podczas przedstawienia popularnego pod koniec seansu w kabinie operatora zapalił się film. Na sali widownia była przez kilka sekund czerwona luna. Jakkolwiek wszelkie niebezpieczeństwo było wykluczone, gdyż kabina operatora jest zabudowana z betonu, ktoś krzyknął „sali „Pożar!”. Okrzyk ten wywołał straszliwie skutki.

W jednej chwili bowiem publiczność zerwała się z miejsc i ruszyła ku wyjściu. Powstała nieopisaną paniką. Co silniejsi torowali sobie ścieżkę do drzwi, trając wszystkich po drodze. Przy drzwiach zrobił się ścisak, kobiety mdlały. Rozpętanego tłumy nie zdołano nie zatrzymać. Z górnych pięter niektórzy widzowie zeskakiwali na parter wywołując jeszcze większą panikę. Gdy kilkanaście minut później salę opróżniono, na ziemi leżało kilkanaście ciał. Z przerazaniem poniesiono jednego zabitego i 15 rannych, z pośród których kilku musiano przewieźć do szpitala. Wszyscy ranni i zabity byli okrutnie stratowani przez niekwalifikowanych kina. W czasie poniedziałku jeden z rannych zmarł, skutkiem czego liczba śmiertelnych ofiar podniosła się do 20.

Na miejsce zjechały władze śledcze celu przeprowadzenia dochodzeń.

Zerwijcie szczęście

TRANSZA PERFUMÓW Loterii Narodowej

DOUAI i okolica

Valentin usiłował sprzedać suknie zamordowanej córki.

W związku z okropnym morderstwem Valentina, który uduślił swą córkę i zakopał zwłoki w ciepłarni w ogrodzie pod Calais, wychodzą na jaw coraz to nowe szczegóły, świadczące o niezwykłym wyrachowaniu zbrodniarza. Onegdaj policja przeszukała pewnego kupca, który sprzedał Valentynowi dwa dni przed zbrodnią łożko. Kupiec oświadczył, że podpadło mu iż Valentin był mocno zdenerwowany. Nie ulega zatem wątpliwości, że Valentin knuł już swą zbrodnię oddawna.

W kilka dni później Valentin zjawiał się znów u kupca i oświadczył mu, że łożko jest mu niepotrzebne. Nieszczerliwa córka bowiem już spoczywała w ziemi, zaduszona rękami własnego ojca.

Valentin następnie udał się do handlarza starzyzny, któremu proponował sprzedać odzież kobiecej. Były to suknie nieszczęsnej Marii, córki Valentina. Handlarz starzyzna zauważył, że Valentin był bardzo podniecony.

ECAILLON.

(Głupi żart). — W pobliżu wielkiego placu w Ecaillon na zosie prowadzącej do Montigny en Ostrevant, pewien automobilista wpadł na kamienie szosowe położone na jezdni. Gdy automobilista zszedł z wozu by przeskoczy usunąć, zauważył za węglem grupę podrostków, która śmiała się z wypłatnego figla. Automobilista złożył skargę na posterunku żandarmerii, która poszukuje chłopców „którzy się śmieli”. Nie ulega wątpliwości, że skoro zostaną oni odszukani, będą raczej bliżej placu. W sprawie wadzący się bowiem rodzice a może nawet sąd...

FLERS EN ESCRF IEUX.

Donosiliśmy o aresztowaniu niejakich Florian A... i Jerzego D... pod zarzutem kradzieży drobiu i pszczy. W toku śledztwa stwierdzono, że liczba kradzieży jest większa, aniżeli początkowo przypuszczano. W związku z tym aresztowano jeszcze dwie osoby. Aresztowani stanowią szakę zlodziejską i dokonali wspólnie kilku wypraw, po których rzetelnie się dzielili.

MASNY.

(Leczyć się ze słowami). — Niejaki Candelier będąc ostatnio nietrzeźwy zagroził członkom rodziny, że pocałuje im głowy. Candelier nie zadowolili się tylko groźbami. Wydaje się, że nie miał on zamiaru obrócić groźby w czyn. Ale żeby groźbom nadać więcej „znaczenia” wybił szubę w domu i kopnął jednego z synów. Domownicy obawiając się, że awantura może skończyć się gorzej, wczuli żandarzmów, którzy aresztowali Candeliera.

Z walnego zebrania IV-go Podokręgu Zw. Rez. i b. Wojsk.

Walne zebranie IV. Podokręgu Związku Zw. Rez. i b. Wojskowy odbyło się dnia 19 lutego 1939 w sali pana Mikczyńskiego. Zebranie zajął kierownik Podokręgu kol. Agaciński, który powitał przedstawicieli Związku: gen. sekretarza Strutyńskiego i I. vice-prezesa kol. Kędzię. Kol. Agaciński podał do wiadomości porządek obrad, który przyjęto. W zjeździe wzięło udział 16 kol reprezentowanych przez 29 delegatów i dwóch przedstawicieli związku.

W punkcie trzecim przeczytał sekretarz protokół z ostatniego zebrania, który został przyjęty. Po sprawozdaniu Zarządu z rocznej działalności i rzeczowej dyskusji delegatów, większość głosów uchwalono wniosek o absolutorium dla Zarządu i przystąpiono do wyboru nowego zarządu, pod przewodnictwem kol. Kędzię.

BAROIS - MONTIGNY.

— Kolo Rodzin P. O. O. — odbędzie swe miesięczne zebranie w środę dnia 8-go marca o godz. 5-tej popoł. w świetlicy w Sanatorium. Z powodu bardzo ważnych spraw obecność wszystkich członków jest konieczna.

Uwaga: — Rodziczki, które mają zamiar wstąpić do naszego Kola, mile zapraszamy.

FRESNES.

Kolo Związku Inwalidów Woj. R. P. podaje do wiadomości iż zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, 12. marca o godz. 10. rano w lokalu p. Janury. Na powyższym zebraniu będą zbierane paspordy, celem ich odnowienia i ksiądzki wojskowe, celem ponownego rejestrowania. — Z tego powodu obecność wszystkich koleków jest pożądana. Zarząd.

NOTRE DAME WAZIERS.

— Kat. Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej pod wezw. św. Agnieszki — odbyło swe walne zebranie dnia 19-go lutego b. r. W skład nowego zarządu wchodzi następujące osoby: Prezeska: Malinowska Agnieszka, Clochette — avenue Gounot 53 Douai, zast.: Niszkówna Zofia, — Belzy, Jagłowska „Zofia” — Centre Notre Dame Aille L. 65 Waziers, — zast.: Golab Anna — Skarbniczka; Gawrońska Zofia, zast.: Pośpiezna Antonina. — Patronem Stowarzyszenia jest ks. Ziolkowski. — Siedziba zebrana w patronatu.

AUBERCHICOURT.

— (Odezw). — Szanowni Rodzice z Auberchicourt, Aniche i okolicy. Kursy czwartkowe są prowadzone przez p. nauczycielkę Strzpkównę rano od godziny 8.45 do godz. 10.45, prosimy więc Szan. Rodziców o przysyłanie swych dzieci do szkoły punktualnie. Prosimy również Szan. Rodziców o przybycie na zebranie, które się odbędzie w lokalu p. Dwornika w niedzielę, dnia 12-go marca o godzinie 14-tej, celem założenia samodzielnego Rady Rodzicielskiej.

Valenciennes i okolica

Kradzież drzewek w okręgu Valenciennes.

W lasach w okręgu Valenciennes stwierdzono ostatnio liczne kradzieże drzewek. Jacyś nieznani sprawcy ścinają drzewka i wywożą w niewiadomym kierunku. Ostatnio dokonano kradzieży drzewek we wsi Milonfosse pod Raismes.

HAVELUY.

— (Nieszczęśliwiec). — W ostatnich czasach 73-letni Marcin P., zdradzał oznaki pomieszania umysłowego. Gmina przedsięwzięła odpowiednie zarządzenia w celu umieszczenia chorego w zakładzie. Przed ostatecznym zatwierdzeniem sprawy stan zdrowia P., uległ tak silnemu pogorszeniu, że nastąpił atak szalu. Nieszczęśliwy biegł po ulicach, sięjąc postrach wśród przechodniów. Chorego obezwładnili żandarmi i całkowicie wyczerpanego przewieźli do szpitala.

ABSCON.

Tow. „Kasapo” odbędzie zebranie w niedzielę, 12. marca o godz. 9-tej r. w lokalu p. Miki.

ANZIN.

— Fed. Rob. Polskiej podaje do wiadomości, iż wszelkie sprawy łączące F. R. P. to jest podległy niezarobkowania dla związku komunalnego zatwierdzone będą do 10 marca, czerwca, września, oraz grudnia. — Dalsze sprawy paspordowe, rejestr. cji wojskowej itd. będą tak samo zatwierdzone w każdej potrzebie. Wróbel Józef, Anzin, rue Jean Jaures, 350 — Sekr. F. R. P.

QUEVRECHAIN.

— Rodzina P. O. O. urzędu miesięczne zebranie w czwartek dnia 9-go marca b. r. o godzinie 8-ciej po południu w lokalu Gruncka.

WALLERS.

— (Do wzięcia). — W roku 1921 w gminie Wallers została zamordowana w sposób okrutny szynkarza. Zbrodni dokonali niejacy Wilmar i Cheval. Wilmar skazano na dożywotnie roboty przymusowe a Chevala na 5 lat ciężkiego więzienia i 20 lat zakazu pobytu. Cheval po odsiedzeniu kary, wrócił ostatnio do Wallers, wbrew zakazowi. Władze skoro tylko o tym się dowiedziały aresztowały Chevala.

PRACA WIADOMOŚCI GOSPODARCZE KAPITAŁ

Tygodniowy przegląd giełdowy.

Na giełdzie paryskiej w ubiegłym tygodniu odnotowano w dalszym ciągu brak obrotów. Szeroka publiczność stroni od giełdy pozostawiając miejsce spekulacji zawodowej. Mimo to tendencja ogólna była zadowalająca, jakkolwiek podaż była skromna, to jeszcze wciąż przekraczała popyt.

Powodem do zadowolenia giełdy było kilka wydarzeń, które w sferach finansowych wywarły dobre wrażenie. Do wydarzeń tych należało uznanie rządu w Burgos, ustąpienie prez. Azary a w końcu triumfalny wybór Papieża Piusa XII. Wszystkie te wydarzenia giełda przyjęła z zadowoleniem, jako czynniki odgrywające wybitną rolę w uspokojeniu się międzynarodowego położenia.

Z drugiej strony jednak nadsluchiwało czujnie co dzieje się zagranicą i wszystkie niepomyślne zjawiska skrzętnie notowano i brano pod uwagę przy dokonywaniu obrotów. Do takich niepomyślnych wydarzeń należy zgromadzenie wojsk włoskich w Libii. Wiadomości o tych przygotowaniach wojskowych włoskich pojawiły się na giełdzie w środę tygodnia i wywołały też wrazenie. Niektóre akcje bezpośrednio zainteresowane w Egipcie wykazywały pewną słabość z tego powodu.

Papiery państwowe i obligacje pożyczek poprawiły swój kurs w porównaniu z ubiegłym tygodniem. To samo dotyczy większości akcji francuskich.

Na giełdzie pieniężnej zanotowano pewne wzmocnienie się funta szterlinga.

Zwracano baczną uwagę na belgę. W prasie francuskiej pojawiły się bowiem artykuły przewidujące możliwość spadku wartości waluty belgijskiej. Belgia bowiem przeżywa ciężkie przesilenie, które ma charakter nie tylko polityczny. Wprawdzie na pierwszy plan wysuwa się sprawa Martensa, ale rząd p. Pierlot, który nastąpił po rządzie Spaaka, potknął się o zagadnienia natury gospodarczej. W związku z tym pewien odłam prasy mówi o konieczności dewaluacji belgi.

W porównaniu z ubiegłym tygodniem kursy walut przedstawiały się jak następuje:

gdańskie 24,79, gułdony gdańskie 99,75 belgijskie 88,95, korony norweskie 124,45, duńskie 110,60, szwedzkie 127,50, litry włoskie 16,10, marki fińskie 10,70, niemieckie srebrne 75,50.

Papiery procentowe. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. — 96, seria 99,25, II em. — 97,25, seria 100, 4 proc. dolarowa 44,50, 4 proc. konsolidacyjna 68,50, odcinki po 100 zł. — 68,50, 4 i pół proc. wewnętrzna 67,63, odcinki po 100 zł. — 67,88.

Akcje. — Notowano: Bank Polski 133,50.

Ceny ziemiopłodów

Pazernica. — 100 kg. 212 fr. 17 fr. 27 tytułem opłaty skarbowej.

Makła. — 100 kg. 306 fr.

Zyto. — 100 kg. 118 do 120 fr.

Owies. — 100 kg. 90 do 98 fr.

Ziemniaki. — Na targu Innocentów w Paryżu płacono przy przesyłce wagonowej za 100 kg. następujące ceny:

Rosa Ardennes 75 — 80; Meuse 75 — 80; Marne 80 — 85; Sarthe 70, Loiret 75 — 80; saucisse rouge de Bretagne różne 55 — 60; wybrane 70 gramowe 60 — 62; 100 gramowe 64 — 68; Loiret 75 — 80; Institut de Beauvais, Sarthe, Mayenne 35 — 38; Bretagne 38 — 40; Binjé (zw. Esterlingen) Nord 50 — 52; Brie, Somme, Aisne 50; Sarthe 53 — 54; Loiret 53 — 54; Alsace 35 — 39; Auvergne, Limousin 40 — 42.

Masło. — Za kg. masła płacono:

Normandie 30,50 — 34; Charente, Poitou, Touraine 29 — 34; inne 29 — 31,50; Malakex: Normandie 29,50 — 30,50; Bretagne 27 — 30,30; inne 21 — 30.

Jaja. — (Za 1.000). — Picardie i Normandie 450 — 620; Brie i Beauce 530 — 550; Bretagne 400 — 500; Poitou, Touraine, Centre, Champagne, Bourgogne, Bourbonnais 510 — 625; Auvergne i Midi 400 — 520.

Ceny mięsa.

Paryż. — W la Villette płacono za funt wołowy od 3,40 do 5,50 fr., a za kg. wieprzowiny żywej wagi: 8,50 do 9,40 fr.

Lille (Nord). — Za kg. wołowy płacono 10,50 fr., a za kg. wieprzowiny tak samo pierwszej kategorii 14 fr.

Bordeaux (Gironde). — Za 100 kg. wołowy płacono od 600 do 900 fr.

Tuluza (H-te Garonne). — Za kg. wołowy płacono od 4 do 9,75 fr.

Jak osądza się w Polsce plan naprawy gospodarczej we Francji.

Całkowite obciążenia podatkowe we Francji wynoszą 137 miliardów franców rocznie. Jest to połowa dochodu narodowego, nieprzekraczającego 250 miliardów franców. Całość dochodów państwowych, kasy amortyzacyjnej i gmin na 1939 r. oblicza p. Reynaud na 85 i pół miliarda franców. Pozostaje do pokrycia niedobór 51 i pół miliardów franców, wraz z dodatkami wydatkami dojdzie do 55 miliardów franców. Jest to zbyt duży niedobór, żeby go można pokryć pożyczkami.

Co jest źródłem i przyczyną kryzysu kredytu państwowego? P. Reynaud jest przekonany, że przede wszystkim tkwi ona w skurczeniu dochodu narodowego spowodowanym względami gospodarczymi. Wskaźnik produkcji wykazuje w stosunku do 1930 r. spadek o 25 proc. W tym samym okresie wzrosła produkcja Anglii o 20 proc., Niemiec o 30 proc.

Co w przeciągu lat zaniedbano, tego nie można w krótkim czasie odbudować. W pierwszych kilku miesiącach ma być przeprowadzona równowaga budżetu, odciążenie gospodarstwa i potanie stopy procentowej. W 1939 r. ma być dokonana konsolidacja odbudowy.

W pierwszym roku podatki wzrosną o 10 miliardów, oszczędności wyniosą 5 miliardów, około 5 miliardów — jak liczy p. Reynaud — wpłynę z ożywienia gospodarczego. Resztę niedoboru — około 35 miliardów — trzeba będzie pokryć pożyczkami. Chodzi tu przeważnie o pokrycie nadzwyczajnych wydatków na zbrojenia.

Obok wydatków wojskowych, przewidzianych w zwyczajnym budżecie w wysokości 15 miliardów, trzeba wydać 40 miliardów. Stanowi to dwie trzecie 25 miliardów na zbrojenie, tj. i razem dochodów podatkowych na 1939 r. Wobec takich wydatków nadzwyczajnych

na zbrojenia nie można prowadzić dalekiej polityki wielkich robót publicznych. Prace rozpoczęte będą zakończone kosztem 2 do 3 miliardów franców.

W projekcie budżetu na 1939 r. przypominał p. Reynaud główne zasady zasady swego planu odbudowy: 1) powrót do równowagi budżetowej, 2) uwolnienie gospodarstwa i finansów od wszelkich przeszkód, które je paraliżują, 3) ożywienie gospodarstwa za pomocą szerokiej polityki obniżenia stopy procentowej.

Państwo zużywa od 4 lat — oświadczył p. Reynaud w swym „expose” budżetowym — dla celów często nieproduktywnych całość francuskich oszczędności.

Na razie, dzięki zarządzeniu planu p. Reynaud, można stwierdzić następujące pomyślne objawy: Kurs renty podniósł się o 7 do 8 procent. Pożyczka miasta Paryża, notowana w końcu września 89, przekroczyła już kurs „pari”. Bony skarbowe były 1 listopada oprocenowane na 3 proc. Obniżono procent obecnie (w obiegu 75 do 105 dni) z 23/8 do 21/4.

Od września wróciło 17 miliardów franców, które uciekły za granicę. Od wydania nowych dekretów wpłynęło 4 1/2 miliarda franców w dewizach.

Od spokoju wewnętrznego i zewnętrznego zależy w wysokim stopniu powodzenie planu min. Reynaud — pisze „Kur. Warszawski”.

300 milionów funtów ulokowali Anglii w Chinach.

Inwestycje brytyjskie w Chinach sięgają prawie 300 mln. funtów. Są one większe niż inwestycje wszystkich innych państw łącznie z Japonią.

W związku z akcją japońską na Dalekim Wschodzie, na giełdach ucierpiały najwięcej papiery angielskie.

Rzemiosła w Polsce współczesnej

Współczesne rzemiosło w Polsce zajmuje w gospodarce krajowej miejsce, stanowiąc drugą z kolei po rolnictwie grupę gospodarczą, jeżeli za kryterium weźmiemy liczbę zatrudnionych w nim ludności.

Ustawodawstwo uznało za zawody rzemieślnicze 69 zawodów, przy czym lista ta nie jest zamknięta, a raczej istnieją tendencje jej powiększenia. Do prowadzenia warsztatu rzemieślniczego wymagane jest posiadanie dowodu uzdolnienia, a prawo udzielanie nauki rzemiosła posiadają jedynie mistrzowie danego zawodu. Równoległe z pobieraniem nauki rzemiosła w warsztacie uczeń musi uczęszczać jeszcze do szkoły dokształcającej, a po ukończeniu nauki zdaje egzamin na czeladnika przed komisją, ustanowioną przez izbę rzemieślniczą. Po trzyletniej pracy w charakterze czeladnika można przystępować do egzaminu mistrzowskiego.

Rzemieślnicy posiadają własny samorząd gospodarczy, składający się z 17 izb rzemieślniczych i jednej organizacji wspólnej, funkcjonującej jako Związek Iz Rzemieślniczych. Izby rzemieślnicze są stałą reprezentacją gospodarczą i zawodowych interesów rzemiosła.

Niezależnie od izb rzemieślniczych, które mają charakter przymusowej organizacji z prawami publicznymi, istnieją cechy rzemieślnicze, jako orga-

Ubezpieczenia górników na wypadek choroby, niezdolności do pracy, starości i śmierci w różnych krajach.

Międzynarodowe Biuro Pracy ogłosiło ostatnio niezmiernie ciekawe zestawienie, dotyczące ubezpieczeń górniczych na wypadek choroby, niezdolności do pracy, starości i zgony.

W większości krajów, produkujących węgiel istnieje

przymusowe ubezpieczenia górników.

Do krajów posiadających przymusowe ubezpieczenia społeczne należą: Polska, Francja, Anglia, Belgia, Holandia, Japonia, Z.S.R.R., Czechosłowacja i Niemcy.

W innych krajach, ubezpieczenia nie są przymusowe. Za wyjątkiem Anglii, w wymienionych krajach, do ubezpieczeń muszą także należeć młodociani górnicy.

Świadczenia na wypadek choroby.

„Prawie we wszystkich krajach, w których istnieje przymusowe ubezpieczenie górników, ubezpieczeni korzystają ze świadczeń na wypadek choroby. Na świadczenia te składają się zasiłki dziennie udzielane choremu górnikowi przez pewien ściśle określony czas, oraz bezpłatne leczenie. Szereg kas chorych górniczych przewiduje ponadto jednorazowe wsparcia dla rodzin po pozostałych górnikach. Udzielanie zasiłków, jest prawie wszędzie uzależnione od ilości składek. Aby móc korzystać ze świadczeń na wypadek choroby, górnik powinien naogół, opłacać składki co najmniej trzy miesiące. W Anglii termin ten wynosi aż 26 tygodni.

Zasiłki na wypadek choroby wypłaca się górnikom mającym prawo do zasiłków od 2 lub 3 dnia choroby. We Francji wypłaca się od czwartego dnia a w Z.S.R.R. od pierwszego dnia choroby.

Wysokość zasiłków dziennych na wypadek choroby.

Wysokość zasiłków na wypadek choroby w poszczególnych krajach jest następująca: We Francji waha się zasiłek dla chorego górnika od 15 do 25 franków za każdy dzień choroby. W Niemczech zasiłek wynosi 50% zarobku, jeśli ów zarobek nie przekracza 10 marek dziennie. — Jeśli przekracza 10 marek, liczy się 50% tylko od 10 marek. W Japonii zasiłek wynosi 60% zarobku dziennego. W Polsce 60% zarobku dziennego. Jeśli zarobek przekracza 90 złotych tygodniowo, wówczas oblicza się zasiłek tylko od zarobku 90 złotych dziennie. Na Górny Śląsk, górnicy otrzymują 50% zarobku dziennego, tytułem zasiłków na wypadek choroby.

W Anglii zasiłek dla chorego górnika wynosi przez 26 tygodni 15% dla mężczyzny, 12% dla kobiet. Sowiecki górnik na wypadek choroby otrzymuje około 2/3 zarobku dziennego, przy czym bierze się pod uwagę rodzaj choroby i oddane kopalni usługi.

Ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy.

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, mające na celu zabezpieczenie bytu górnikowi w wypadku gdy na skutek choroby, nie mającej charakteru wypadku, przestaje on być zdolny do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy, przynajmniej w niektórych krajach, jest następujące:

Ubezpieczenie na starość.

Ubezpieczenie na starość istnieje prawie we wszystkich krajach. O ile jednak ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy jest mniejsze, o tyle ubezpieczenia na starość są bardzo różniczkowane.

Ubezpieczenia na starość w Polsce, we Francji, Niemczech, Czechosłowacji, Holandii i Belgii stanowią organizację niezależną, czysto zawodową, posiadającą zarząd autonomiczny. W innych krajach ubezpieczenia górników stanowią część powszechnych ubezpieczeń, do których należą przez górników wszyscy robotnicy.

Renty starości.

Tu podkreślić należy na wstępie, że system ubezpieczeń na starość jest najlepszy we Francji. W kraju tym bowiem renta górnika przysługująca wszystkim górnikom po ukończeniu 55 roku życia a w pewnych warunkach od 51 roku życia.

W Kanadzie górnik ma prawo do renty starości po ukończeniu 70 roku życia. W Polsce, w Niemczech i Anglii po ukończeniu 65 roku życia, w Belgii, Czechosłowacji, w południowej Afryce i Z.S.R.R. po ukończeniu 60 roku życia.

Aby mieć prawo do renty starości, górnicy powinni opłacać składki do ubezpieczenia przez pewien ściśle określony czas, który nazywamy okresem wyczekiwania. (w języku urzędowym nazywają to czasem ekspektatywy). Okres wyczekiwania w celu uzyskania całej renty starości wynosi we Francji i w Belgii 30 lat, w Z.S.R.R. 25 lat. Prawo do proporcjonalnej renty starości uzyskują górnicy we Francji, Polsce, Niemczech i Czechosłowacji po 15 latach składkowania. To znaczy, że po 15 latach składkowania renta starości określa się na pewną sumę, która po tym jest powiększana zależnie od ilości lat zapracowanych w drugim okresie piętnastoletnim. Cała renta zaś przypada dopiero po 30 latach „wyczekiwania”.

W Anglii wysokość renty starości jest obliczana na podstawie zarobku, jaki zainteresowany górnik otrzymał w ciągu ostatniego roku pracy w kopalni. Tak samo postępuje się w Stanach Zjednoczonych. Tu jednak renta miesięczna nie może być niższa aniżeli 10 dolarów a nie może przekraczać 85 dolarów.

W Rosji górnik podobnie jak wszyscy robotnicy otrzymuje rentę, która wynosi 65% zarobku, otrzymywanego przez niego w ostatnim roku pracy to jest między 59 a 60 rokiem życia. Renta nie może być jednak wyższa aniżeli 270 rubli miesięcznie.

W Kanadzie wysokość renty, wyznaczona przez urzędy, którym podlega ubezpieczenie górników na starość nie może być wyższa aniżeli 240 dolarów rocznie. Jeśli zaś górnik ma co najmniej 125 dolarów dochodu, traci prawo do renty starości.

W innych krajach jak we Francji, w Polsce, Belgii, Niemczech, Holandii, gdzie istnieje specjalne kasy górnicze, renta składa się z zasiłku wypłacanego przez kasę starości oraz z dopłat rządowych. Dopłaty te wahają się w poszczególnych krajach od 15 do 30%.

Zasiłki dla rodzin po górnikach.

Jeśli zagadnienia zasiłków dla górników chorych i niezdolnych do pracy jest dość szeroko rozwiązane w poszczególnych krajach, o tyle sprawa zasiłku dla rodzin po górnikach, którzy zmarli przedwcześnie na skutek choroby jest w wielu krajach postawiona bardzo niekorzystnie. Naogół we wszystkich krajach wdowom po górnikach, którzy korzystali z rent inwalidzkich lub rent starości przysługującej, część rent, które otrzymali żywcem.

W innych wypadkach, jeśli górnik z renty nie korzysta i zmarł na skutek choroby, przynajmniej w wdowom jednorazowy zasiłek pogrzebowy, bony na węgiel, bezpłatne leczenie i na tym się wszystko kończy. Dział ten jest bardzo różniczkowany w poszczególnych krajach. Wszędzie przynajmniej zasiłku dla wdowy po zmarłym górniku jest uzależnione od ilości wpłaconych składek. Naogół zasiłki przysługują wdowom jeśli ich mężowie za życia opłacali składki 15, 20, lub 30 lat. Rzadko kiedy zasiłek dla wdów przekracza 20% zarobku, jaki otrzymali ich mężowie za życia.

Powyżej przedstawiliśmy z grubsza systemy ubezpieczeń społecznych górników w różnych krajach. Uderza przede wszystkim fakt, że renty starości górnikom przysługują się b a r d z i o n o przeważnie po 60 roku życia. W tych wypadkach górnicy są potraktowani tak samo jak na przykład urzędnicy i inni pracownicy. Tymczasem górnik pracując w nad wyraz ciężkich warunkach, w niezdrowej atmosferze, po 50 roku życia jest zawsze wyczerpany do tego stopnia, że odnośnyk należy się mu zupełnie słusznie. Organizacje robotnicze poszczególnych krajów muszą wiele walczyć, ażeby otrzymać choć taki system ubezpieczeń, jaki istnieje we Francji.

A. Maluty.

Wytwórczość samochodów we Francji w 1938 r.

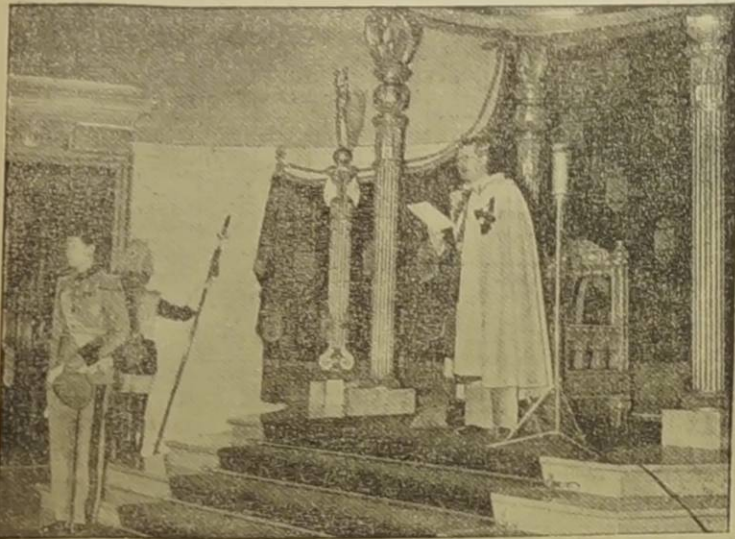
Produkcje samochodów we Francji szacuje się dla 1938 r. na 221,7 tys. wozów wobec 207,4 tys. w 1937 r. Zbyt samochodów

Oczy Świata

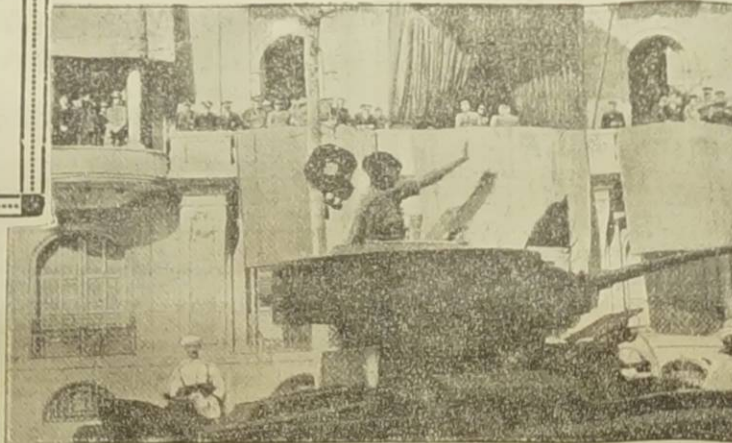
Po zajęciu Barcelony przez wojska gen. Franco.

Anglia się zbroi...

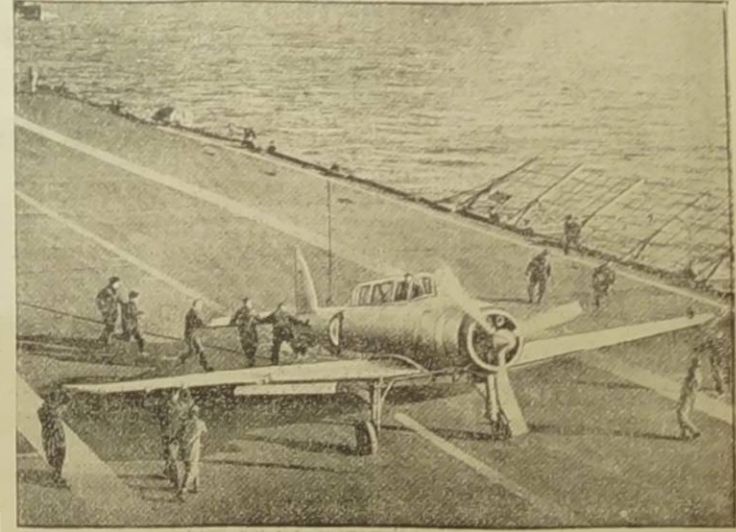
Z rocznicy Konstytucji w Rumunii.

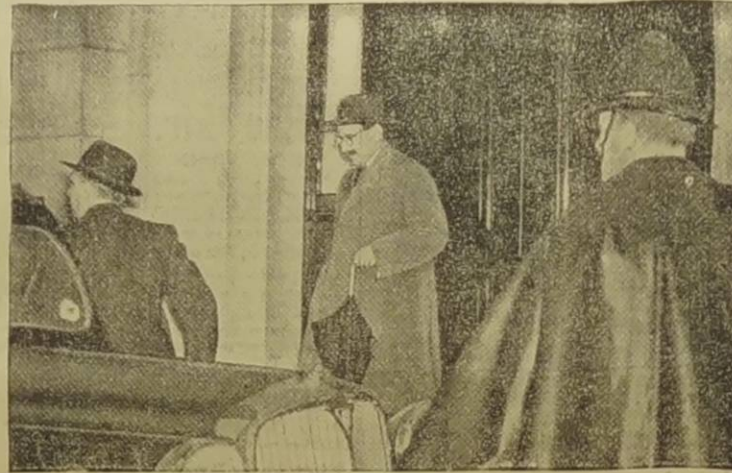
Ostatnio Rumunia obchodziła rocznicę swej konstytucji. — Na zdjęciu król Karol podczas wygłaszania uroczystego przemówienia. U dołu stoi następca tronu, wojewoda Michał.

Jeden z fragmentów przemarszu przez ulice Barcelony wojsk gen. Franco.

Najnowszy angielski bombowiec „Skua” podczas manewrów ląduje na statku-lotnisku „Courageous”. Dwie boczne białe grube linie oraz środkowa cieńsza orientują lotnika o miejscu lądowania.

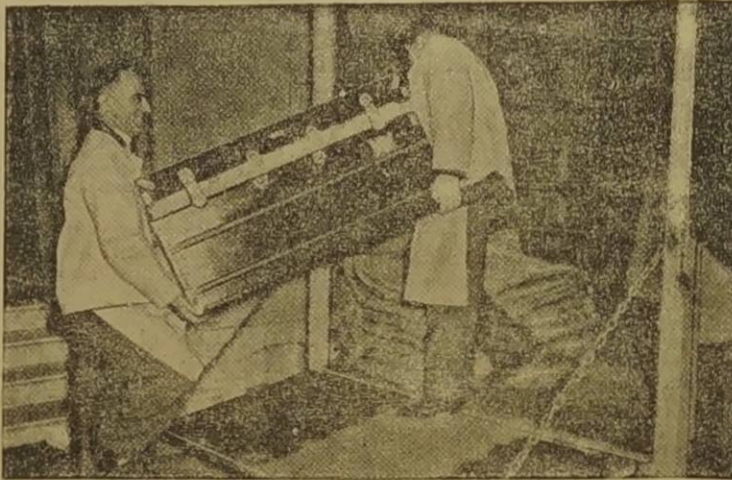
Posel hiszpańskiego rządu republikańskiego, p. Azkarate, po uznaniu przez Anglię rządu gen. Franco opuszcza swą siedzibę w Londynie.

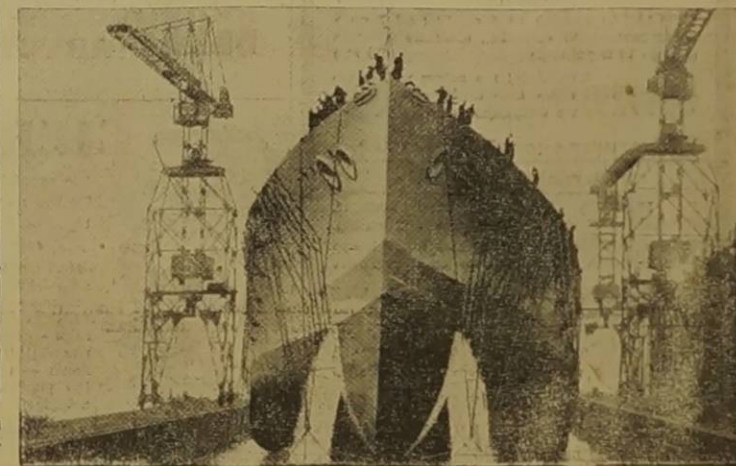
Widoczną na zdjęciu łódź podwodną wystawiono w czasie manewrów marynarki i lotnictwa, jako cel dla ciężkich bombowców.

Członkowie rumuńskiej Rady Stanu przed pałacem królewskim w dniu święta Konstytucji.

Przenoszenie waliz i kufrów z dokumentami oraz bagażu osobistego posła Hiszpanii republikańskiej, po przejęciu gmachu poselstwa przez przedstawiciela rządu gen. Franco w Londynie.

Spuszczenie na wodę budującego się angielskiego pancernika „Jerzy V” o wyporności 35 tysięcy ton.

Potomek carów Romanowych w amerykańskim więzieniu.

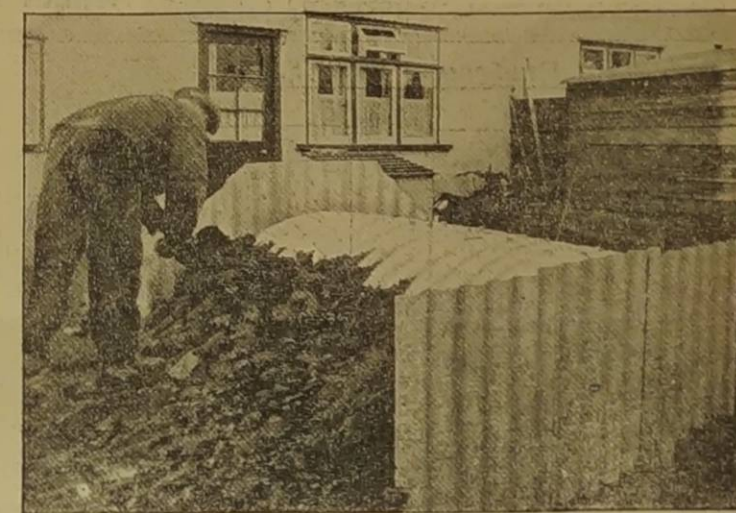
Książę Michał, potomek carskiej rodziny Romanowych, przebywający w Kalifornii, za przekroczenia przepisów drogowych dostał się na kilka dni do aresztu.

Z pobytu min. Ciano w Polsce.

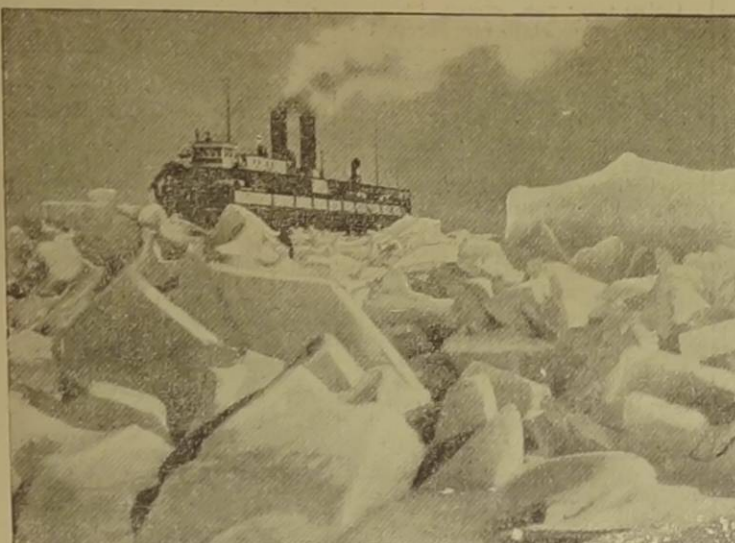
Włoski min. spraw zagr. hr. Ciano, jego żona oraz min. Beck sfotografowani na tle swych trofeów myśliwskich, po ukończonym polowaniu dyplomatycznym w puszczy Białowieskiej.

Anglia ubezpiecza się na wypadek ataku lotniczo-gazowego.

W Anglii w związku z akcją zabezpieczenia ludności przed nalotem nieprzyjacielskich samolotów w Londynie oraz większych miastach buduje się nie tylko ogólne schrony o wielkiej pojemności, ale również powstają schrony mogące pomieścić tylko jedną rodzinę. — Na zdjęciu budowa takiego małego schronu.

Czy to statek wśród gór i skał?

Tak — ale wśród gór i skał lodowych, które wskutek ostatnich silnych mrozów spiętrzyły się na amerykańskiej rzece Mackinac.

Dom prezbiteriańskiej Misji amerykańskiej na wyspie Hainan, zajętej niedawno przez Japończyków — do czasu okrzyku do protestu nie tylko Francji i Anglii, ale i Stanom Zjednoczonym.

Schron przeciwlotniczy ukończony. Rodzina zajęła miejsca w jego wnętrzu i czuje się bardzo zadowolona. Ze względu na wypadek nalotu lotniczego ma zagwarantowane bezpieczeństwo.

